

Fenntarthatóság és technológiai fejlesztés a textiltisztításban

A Textiltisztító Egyesülés XII. Országos Textiltisztító Konferenciája

Lázár Károly

A Textiltisztító Egyesülés XII. Országos Textiltisztító Konferenciáján, 2019. november 5–7. között, mintegy 110 szakember vett részt.

A konferencia főszponzora a **Christeyns**, kisserőszponzora a **Lapauw** cég volt, de támogatással segítette a konferencia megrendezését az Adeka, a Bardusch Bértexília Kft., a CHT Switzerland AG, a Referencia Mosodák Zrt., a Tadak-Nett Kft., a Themopach Kft. és a Zura Kft. is. A konferencia előterében több cég is kiállította a textiltisztításhoz kapcsolódó termékeit, szolgáltatásait: a Christeyns, a Lapauw, az Alfadot Kft., a Bepatek Kft., a CHT-Bezema, a Dozit Plus, a Miele Kft., a PentaClean Care Kft., a Polizo Kft., a Referencia Mosodák Zrt., a Samarit CZ s.r.o. és a Vend-Tex Kft. A konferencia megszervezésében a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület is részt vett.

A konferencián számos érdekes és hasznos előadás hangzott el.

Szakmai témájú előadások

Európai ipari mosodák fajlagos víz- és energiafelhasználási adatai, optimalizálási lehetőségek.

Az előadást *Gustl Moser*, a Christeyns cég üzletfejlesztési igazgatója tartotta. Bevezetőben áttekintette a munkaruhák és egyéb textiliák mosásánál az elmúlt évek során bekövetkezett változásokat a vízfelhasználás és a hőenergia-felhasználás szempontjából. Ezek valamennyi mosodai típusban csökkenő tendenciát mutatnak, de jelentős különbségek tapasztalhatók az ún. „legjobb gyakorlatot” folytató mosodák és az átlagos üzemek között – természetesen az előbbiek javára. Ez a különbség arra vezethető vissza, hogy a legjobb gyakorlatot folytató mosodákban csőmosógépeket használnak, berendezéseik viszonylag újak (nem idősebbek 10 évesnél) és velük a

legújabb technológiai megoldásokkal dolgoznak, általában alacsony hőmérsékleten végzik a mosási folyamatokat (ez alól a munkaruha-mosás kivétel), direkt gázfűtést és hővisszanyerést alkalmaznak.

Ezután ismertette az alacsony hőmérsékleten végzett mosás alapját képező Cool Chemistry eljárást és annak előnyeit. A fő előny a kis energia- és vízfelhasználás.

Az eljárás semleges pH környezetben enzimekkel dolgozik, kiváló fehéritő és folteltávolító hatású még az alacsony hőmérsékleten is, nincs szükség stabilizátorra (sóra) és az alacsony hőmérséklet és a semleges pH következtében a textiliára nézve nagyon kíméletes.

Előadásának befejező részében ismertette a gazdaságos víz- és hőenergia-felhasználást biztosító gépi fejlesztéseket.

Fenntarthatóság a mosodákban – európai trendek és minősítések

Somodi Péter, a Christeyns Higiénia Kft. ügyvezető igazgatója előadásában ismertette a textiltisztító iparban a minőség tanúsítására alkalmazott megkülönböztető jelzéseket (a Németországban használatos Blue Angel, a skandináv országokban elterjedt Nordic Swan, az osztrák Umwelt Zeichen, az európai EU Ecolabel), amelyek azt tanúsítják, hogy a termék ill. szolgáltatás a gyártástól a végfelhasználásig, az ártalmatlanítást is beleértve, csak csökkentett mértékben terheli a környezetet. Ezen belül részletesebben beszélt a EU Ecolabel alkalmazásáról.

A Cool Chemistry eljárás megfelel az EU Ecolabel tanúsításhoz tartozó követelményeknek: nem tartalmaz tiltott anyagokat, csomagolása csak kis súlyú és újrahasznosítható anyagból készül, minimális anyag- és energiafelhasználást igényel a legnagyobb hatékonyság mellett, az ártalmatlanítás a biológiailag lebontható anyagok

révén nem jár mérgező vízszennyezéssel. Befejezésül ismertette az ehhez tartozó Puresan és Green'R termékcsaládot.

Az ipari mosodák jövője, a legújabb európai trendek

Peter Bauwens, a Christeysn alelnöke előadásának első részében a textiltisztító iparban 1968 óta bekövetkezett változásokat foglalta össze. A sokszor családi kisvállalkozásokat nagy ipari üzemek váltották fel, amelyek hálózatokat is kiépítettek, a szakaszos eljárások helyett a folyamatos eljárások terjedtek el, a háztartási textiliák mellett megjelentek a speciális textiltermékek, az univerzális ismeretekkel rendelkező szakemberek helyét a specialisták foglalták el. A textiltisztító ipar a kézművességből nagyiparrá fejlődött. Az előadó számszerű adatokra támaszkodva bemutatta ezeknek a változásoknak a hatását a víz- és energiafogyasztás, a vegyszerfelhasználás, a munkagényesség csökkentésére, a hatékonyság növelésére. Rámutatott emellett a jelenlegi kihívásokra is: a szakképzett munkaerő szükségességére, a költségek emelkedésére, a tőkeintenzív beruházások igényére, a központosításra, a globalizáció hatására, a piacon mutató különbségekre (vannak emelkedő és süllyedő szektorok, az eldobható textiliákkal való verseny stb.).

Ezután számba vette azokat a változásokat, amelyek az elkövetkező 10 évben várhatók: a víz- és energiaköltségek emelkedése (amit a fajlagos fogyasztás csökkenése ellensúlyozhat), a munkabérek emelkedése, a textiliák élettartamának növekedése, újfajta szálanyagok, textilszerkezetek és termékek megjelenése, a technika és a technológia fejlődése, az automatizálás egyre nagyobb elterjedése stb. Ezek ellensúlyozására a nagy tömegű tételek feldolgozására és a szolgáltatások minőségének javítására kell a hangsúlyt fektetni. Nagy fontosságú az egészségügyi textiliák és a szállodai-éttermi textiliák, valamint a munkaruhák mosása-tisztítása. Fel kell készülni az egyszer használatos (eldobható) textiliákkal,

valamint az otthoni mosással folyó versenyre.

Az előadó ezután ismertette a cége által kifejlesztett Cool Chemistry technológiát és annak előnyeit, amely újfajta vegyszerkombinációk bevezetését, egyesített fehérítő és fertőtlenítő hatást, 60 °C alatti hőmérsékleten, alacsony (7–8,2) pH érték mellett történő mosást és fehérítést, a folteltávolító hatást, a különlegesen szép fehérséget és a textília élettartamának meghosszabbítását, a mindezekkel együtt járó víz- és energiafogyasztás csökkentését jelenti. Ezután az ózon alkalmazásán alapuló Speed O technológiát ismertette, amellyel megrövidíthető a kezelési idő (15–20 perc mosás), növelhető a kapacitás, víz- és energiaköltségek takaríthatók meg és amely környezetkímélő eljárás.

Datamars RFID – Mosodai vállalkozások útja az innovatív jövőbe

A Datamars területi kereskedelmi vezetője, *Alexander Thorak* előadásának bevezető részében az RFID (Radio Frequency Identification, azaz rádiófrekvenciás azonosítás) lényegét, működését ismertette. Az RFID automatikus azonosításhoz és adatközléshez használt technológia, amelynek lényege adatok tárolása és továbbítása RFID címkék és eszközök segítségével. Az RFID három részből áll: egy címkéből, amely az adatokat hordozza, egy leolvasó rendszerről, amely képes a címkén tárolt adatokat kiolvasni, és a számítógépből, amely ezeket az adatokat feldolgozza.

A mosodai gyakorlatban az RFID rendszer alkalmazhatósága rendkívül sokoldalú: a mosandó textiliákra erősített címkék révén megoldható a textiliák nyilvántartása, az irántuk támasztott esetleges vevői igények rögzítése, útja a technológiai folyamatban, csoportosítása az alkalmazandó mosási technológiák, a megrendelők, a raktározási helyek stb. szerint. Mindezek alapján megkönnyítik, megbízhatóbbá, hatékonyabbá, jobban ellenőrizhetővé teszik a mosoda tevékenységét, a jobb vevőkiszolgálást biztosítanak,

költséget és munkaerőt takarítanak meg.

Ezután az előadó a Datamars által gyártott rendszereket ismertette. Az LF (alacsony frekvenciájú) rendszer a legegyszerűbb, egyedi darabokra, csak kisebb távolságokra, folyamatautomatizálásban használható. A HF (nagyfrekvenciájú) rendszer kisebb (50 darabos) tételeknél és ugyancsak kis távolságokban, szintén folyamatautomatizálásban válik be. Az UHF (ultranagy frekvenciájú) rendszer már nagy tömegű, több ezer darabos tételek (egy egész kocsi rakomány) nyilvántartására és folyamatautomatizálására szolgál és nagy (6 méteres) távolságban is hatásos.

A Datamars 30 éve foglalkozik ezzel a fejlesztéssel és vezető szerepe van a textiliák azonosítása területén. 200 millió címkeje van használatban a világ 40 országában, 10 000 cégnél: mosodákban, bértextília vállalatoknál, feldolgozóüzemekben, kórházakban, szállodákban, időotthonokban. Az RFID rendszer alkalmazható szöveti anyagokon és különböző ruhadarabokon, beleértve a munka- és védőruhákat is. A Datamars komplett rendszereket szállít, a címkéktől a leolvasó rendszerekre át a szoftverig és a kapcsolódó szolgáltatásokig.

A fejlődés útját ismertetve az előadó kiemelte, hogy az irány a láthatatlan címke (adathordozó) és a nyitott leolvasó rendszer alkalmazása.

Fenntarthatóság és technológiai fejlesztés a Lapauwnál

Petr Jirutka, a Lapauw kereskedelmi igazgatója cége bemutatásával kezdte előadását. A vállalatnak Belgiumban, Csehországban és Thaiföldön vannak gyárai, de számos más országban is működnek képviselői. Mosó- és vasalógép rendszereket, hajtógatógépeket gyártanak. Az előadó sorra vette ezeket a konstrukciókat és ismertette jellegzetességeiket, külön kiemelve azokat, amelyek darabáruk (pl. ingek) kezelésére, valamint azokat, amelyek a tisztaszobai textiliák tisztítására szolgálnak. A gyár fontos termékei a hővisszanyerő berendezések is.

Befejezésül az előadó a vállalat által nyújtott magas színvonalú szolgáltatásokat ismertette (pl. 5 év garancia).

Fogyasztóvédelmi változások átvezetése a gyakorlatba

A TOP-CLEAN Hungária Kft. ügyvezető igazgatója, dr. Varró Tamás bevezetőben ismertette a 2019. évi LXVII. törvény által módosított, a fogyasztóvédelemről

szóló 2017. évi CLV. törvény új rendelkezéseit. Az új törvényszöveg a békéltető testület új fogalmát határozza meg: a békéltető testületek ezentúl nem a megyei (budapesti) kereskedelmi és iparkamarák mellett működnek, hanem ezek által működtetett, szakmailag független testületek. A törvény rögzíti a fogyasztó a vállalkozás, a szolgáltatás, a szolgáltatási szerződés fogalmát. Szabályozza a fogyasztói jogok érvényesítését (panaszkezelés, ügyfélszolgálat), valamint azt, hogy

jogvita esetén a békéltető testületnél hogyan kell eljárni. A vállalkozások minden telephelyén el kell helyezni az országos békéltető testületek listáját, mert a jogszabály a fogyasztó lakhelyéhez köti a tájékoztatási kötelezettséget, az pedig a cégek telephelyeitől függetlenül az ország bármely megyéje, vagy a főváros is lehet. A lista tartalmazza a békéltető testületek címét, telefonszámát, e-mail címét.

Előadásának második részében az előadó egy eset-tanulmány keretében egy az ügyfélforgalomban keletkeztetett problémát ismertett, aminek kiinduló pontja az volt, hogy az ügyfél a panaszkönyvi bejegyzésben a vállalkozónak azt a kereskedelmi gyakorlatát tette kifogás tárgyává, amely szerint a vállalkozó a szolgáltatás díját a szolgáltatás megrendelésekor, előre kérte megfizetni. A hivatalos eljárás során a fogyasztóvédelmi hatóság – a vonatkozó törvényi rendelkezéseket sorra véve és részletezve – végül is a vállalkozónak adott igazat: joga van a szolgáltatás díját előre kérni. Ha az ügyfél ezzel nem ért egyet, joga van más vállalkozóhoz fordulni. Következtetés: A fogyasztó egyet nem értése esetén társaságunknak igazában áll a megrendelést visszautasítani, tekintettel arra, hogy a másik szerződő felet társaságunk is szabadon választhatja meg.

Az eset tanulsága, hogy a vállalási szabályzatban az előre fizetés rögzítésének ténye mellett fel kell hívni a fogyasztó figyelmét az úgynevezett „rejtve maradt” információkra is, ahhoz, hogy a hatóságok elfogadják az előre fizetési rendszer alkalmazását. Például ilyen rejtett információ, hogy a fogyasztó a szolgáltatás díjának előre fizetésével lemond a vállalkozás esetleges szerződésszegése esetén az őt megillető visszatartási jogról, valamint azt, hogy ha a fogyasztó nem fizet előre, a vállalkozásnak nem kötelező elvállalni az adott megrendelést.

Végezetül az előadás a textiltisztító szalonok néhány

aktuális problémájával foglalkozott:

- A közel 200 éves PER-es technológiánál nincs jobb, de mind környezetvédelmi, divat, mind az alap nélküli „zöld” politikai megközelítés miatt nem lehet erre, mint egyetlen technológiára támaszkodni a jövőben. Az elmúlt 20 év a PER-t kiváltó alternatív oldószerek megtalálása jegyében telt el, de a legutolsó időszakig egyik alternatíva sem hozott áttörő sikert.

- Ma már a nedves tisztítás aránya Európában eléri a 40–50 %-ot és növekszik.

- A textiltisztítók igazi konkurenciája a lakossági mosógép. Aki tisztítóba jár, annak van pénze, de igénye is a jó minőségre.

- Mind a divat, mind a textilipari gyártási, konfekcionálói érdek abba az irányba mutat, hogy lehetőleg minden textilfélése mosható, vagy mosható is legyen.

- Az európai textiltisztítók egyre inkább csak képzetlen embereket tudnak alkalmazni, így csak a nagyon biztonságos technológiáknak van létjogosultsága.

- A hazai szakma problémái (gyenge érdekérvényesítő képesség, szakképzett munkaerő hiánya, generációváltás a szakmában, a bevarrt kezelési utasítások nem mindig megbízhatók, moshatóság vs. vegytisztítás, piacképes oldószerek hiánya, a szemléletváltás fázis késése stb.).

Kihívások és megoldások a szerb textiltisztításban

A Szerb Textiltisztító Egyesülés vezetője, *Goran Popović*, előadásának bevezető részében általános képet adott a szerb gazdaságról, majd bemutatta a szerb textiltisztító ipar helyzetét. Szerbiában 198 textiltisztító üzem működik, ezek közül 104 Belgrádban. Koszovóban ezek száma 24. A gépi berendezések zöme, mintegy 2/3-a II. generációs, kb. 15–15%-ot tesznek ki a III. és IV. generációs gépek, a többi az V.-VI. generációt képviseli, de van ún. VII. generációs berendezés is. A vegytisztító gépek 99%-a perklóretilénnel működik.

A szerbiai textiltisztító ipar fő kihívásait a következő tényezők jelentik:

- Változások a ruházatkodási szokásokban.
- Változások a textilanyagokban.
- A vegytisztítás inkább a luxus kategóriába tartozik.

- Verseny az alacsony árú konkurenciával.
- Sok a reklamáció.
- Sok a szakképzetlen munkavállaló és az elavult gépi berendezés.

- Kevesen akarnak ebben a szakmában dolgozni.

A megoldást a szerb szakemberek az új marketing stratégiában látják, amibe a törzsvásárlói kártyák bevezetése, a szezonális árleszállítások, az egye-

speciális ruházati cikkeknek alkalmazott árleszállítások, az időskorúak számára nyújtott árengedmény, valamint a más marketing programokhoz való csatlakozás jelenti.

Az előadó ezután sorra vette a Szerbiában működő különböző textiltisztító üzemeket és ismertette jellegzetességeiket, specialitásukat, majd ismertette, milyen módon igyekeznek a munkavállalókat kedvezőbb helyzetbe hozni (bérpolitika, a nyugdíjkezelés,

szakképzés, családi kedvezmények stb.). A továbbiakban különböző szolgáltatásokra kívánnak berendezkedni (ruhajavítás, ózonos higiénizálás, textil- és bőrruházati cikkek színezése, cipők, csizmák tisztítása és javítása).

A textiltisztító szakképzés és felnőttképzés jövője

Ecker Gabriella, a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület (TMTE) ügyvezető főtárgya előadásának első részében tájékoztatást adott a TMTE szervezésében jelenleg folyó textiltisztító témájú képzésekről. A 2018/2019 évi képzés keretében 12 fő ez év novemberében tette le vizsgáit. A 2019/2020 évi képzés szeptemberben indult 14 fő részvételével, ennek vizsgáira 2020 novemberében kerül sor.

A második részben az előadó tájékoztatást adott arról, hogy a 229/2019 (IX. 30.) sz. kormányrendelet módosította az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendeletet és 2019 október végén törvényjavaslat készült a szakképzésről. Ezek szerint 2020. szeptember 1-jétől megszűnik az OKJ, helyébe Szakmajegyzék lép érvénybe, amely a korábbi 567 szakképesítés és 202 részsakképesítés helyett 177 szakképesítést, 76 részsakképesítést és 25 kulturális és művészeti szakképesítést tartalmaz.

A felnőttképzésben 2020. december 31-ig indítható a mintegy 750 OKJ-s szakképesítés. A szakmai vizsgák megszerzésére 2022. december 31-ig lesz lehetőség.

2020. december 31-ig még indíthatók szakképesítések, részsakképesítések, szakképesítés-ráépülések.

2020. szeptember 1-től az új szakmajegyzékben szereplő 177+25 kulturális és művészeti szakképesítés csak iskolai rendszerben lesz oktatható, 76 részsakképesítés viszont iskolai rendszeren kívül szerzhető meg, a rend-

letben meghatározott óraszámban.

A 2020. szeptember 1-től december 31-ig tartó átmeneti időszakba, a régi és az új rendszer egyszerre lesz jelen: az iskolai rendszerben már csak a 177+25 indítható el, a felnőttképzésben viszont a 750 OKJ-s szakképesítés képzésére lesz még lehetőség.

Ami a textiltisztító képzést illeti, a 32 542 02 OKJ Textiltisztító és textilszínező képzés felnőttképzésben

2020. december 31-ig indítható. A szakmai vizsgák megszerzésére 2022. december 31-ig lesz lehetőség.

Az említett törvényjavaslat szerint „A szakmai jegyzékben nem szereplő, de az adott gazdasági ágazat által szükségesnek ítélt képzések (pl. a korábbi Országos Képzési Jegyzékből kikerülő egyes szakképesítések) a továbbiakban szakmai képzés keretében szervezhetők meg.”

Kihívások és megoldások a szlovák textiltisztításban

A szlovák textiltisztító ipar helyzetéről *Veronika Temňáková*, az ottani Textiltisztító Szövetség képviselője számolt be. Mint elmondta, az 1992-ben alapított szövetségnek 56 tagszervezete van, a központ Banská Bystricában működik. A szövetség szakmai konferenciákat, előadásokat, munkamegbeszéléseket tart, szakmai oktatást folytat, üzem- és kiállítás-látogatásokat szervez tagjai számára, szakmai kiadványokat jelentet meg, valamint természetesen együttműködik más, hazai és külföldi szakmai szervezetekkel. Ezenkívül „Jó mosoda” tanúsítványt ítél oda a kiválóan működő textiltisztító üzemeknek.

Az 5 millió lakosú Szlovákiában 200 kereskedelmi mosoda működik, ezek mellett kórházak és szociális intézmények 300, szállodák, éttermek, sportlétesítmények további 200 mosodát üzemeltetnek. Hét üzem kapacitása haladja meg a napi 10 tonnát, 170 üzem teljesítőképessége ezzel szemben nem éri el a napi 1 tonnát. A kereskedelmi mosodák közül 6 szlovák tulajdonban van, ezek gyengébben teljesítenek, a többségi külföldi tulajdonban lévő 7 mosoda sokkal jobb tökeellátottsággal és technikai-technológiai háttérrel dolgozik.

A szlovák textiltisztító üzemek gondjai: az energiaárak, a szállítási és a munkaerő-költségek emelkedése, a minőség és a szolgáltatások iránti fogyasztói igények növekedése, a bértexiliák logisztikai követelményei és az ezzel járó beruházási igények, valamint a szakképzett munkaerő hiánya.

A száraz tisztítás 90%-ban PERC alapú, mindössze 10%-ot képvisel a hidrokarbon- és az alkohol-alapú tisztítás. Az újabb üzemekben már vizes alapú tisztítás folyik.

Általános témák

A magyar gazdaság – Amikor zordabb szelek fújnak

Dr. Bod Péter Ákos közgazdász professzor előadásának bevezetőjeként Varga Mihály pénzügyminiszter és Matolcsy György MNB-elnök egymásnak ellentmondó két kijelentését állította szembe a gazdaság jövőbeni viszonyairól, és megemlítette Donald Trump elnök Törökországhoz intézett fenyegető kijelentését is, amely a világra nézve is fenyegetést jelent.

Bemutatta a GKI 2014–

2019 időszakra vonatkozó konjunktúraindexét, amiből azt a következtetést lehet levonni, hogy a vállalkozások vezetői már kezdenek aggódni, de a fogyasztókönység még nem érzékeli a veszélyt: az üzleti bizalmi index 2018 második fele óta csökkenő tendenciát mutat, a fogyasztói bizalmi index azonban töretlenül emelkedik. Ezután áttekintette a magyar gazdaság főbb mutatóit. A GDP adatok alapján megállapította,

hogy növekedési teljesítményünk hosszabb távon közepesnek minősíthető, 2020-tól azonban a GDP növekedésére vonatkozó előrejelzésekben teljes a bizonytalanság. Az államadósság európai viszonylatban közepesnek tekinthető. Költségvetési egyenlegünk a GDP arányában mérsékelt deficitet mutat. Az olajár esése globális recesszióként hozott 2014-ben, de ez nem tud megismétlődni. Az előadó nagy bizonytalanságot lát a hazai infláció jövőbeni alakulásában: 0 és 6% között várható. A magyar bérszint az újabb növekedés ellenére is a térségi átlag alatt van; a nyugat-keleti szakadék megmarad. Beszélt a forintvaluta árfolyamának alakulásáról, valamint az Európai Uniótól érkezett átutalások várható tendenciájáról. Bemutatta a versenyképességünk egyes tényezőinek összehasonlítását néhány más volt szocialista országgal, amiből az látszik, hogy vannak nálunk jobbak, és idézte a Portfolio.hu megállapítását, amely szerint „Ott romlik a magyar versenyképesség, ahol már most is komoly gondok vannak”.

Végezetül az előadó támpontokat adott az üzletemberek, döntéshozók stratégiaalkotásához:

- Európa egésze nem jött ki rosszul a 2008-as krízisből, de sérülékeny. Kelet-Közép-Európa is sikeres és sérülékeny. Gondot okoz az elvándorlás, a munkaerő minősége, a területi szétszakadás, a rossz közérzet, a populista politika.
- Technológiai forradalom: az Ipar 4 átrajzolja az iparágakat, fogyasztói szokásokat, árarányokat. Most kell jól tájékozódni és együtt fordulni az innovátorokkal.
- Munkaerőpiac: öt éve nyomasztó volt a munkaerőhiány. Idén nyárig általános munkaerőhiányról beszélünk. Mi lesz 5 (vagy 2) év múlva?
- Vállalkozói és innovációs ökoszisztéma: új gondolatok születnek, lehetséges és érdemes azokat megvalósítani. A korrupció különlegesen sújtja a fiatalokat és a képzeteket, gyorsítja az emigrációt.
- Világpiac: eddig támogatott, most szembeszél jöhet.

Ami egy cégvezetőnek is tudnia kell – Aktuális áfa-kérdések

Bonác Zsolt adószakértő, adótanácsadó az áfa-törvény uniós jogharmonizációval összefüggő, 2020. január 1-jétől hatályba lépő változásait ismertette a 2019. évi LXXII. törvény alapján. Szólt a vevői készletre vonatkozó szabályozás uniós szintű egységesítéséről, a láncértékesítés (ha

ugyanazt a terméket egymást követően többször értékesítik) részét képező értékesítés teljesítési helyéről, a Közösségen belüli termékértékesítés adómentességének feltételeiről (2020. január 1-jétől az adómentesség tartalmi feltétele az is, hogy az adóalany beszerző érvényes közösségi adózámmal rendelkezzen és azt megadja az eladó részére. Az értékesítés azonban nem adómentes, ha az értékesítő adóalany a termékértékesítést nem vagy nem megfelelően tüntette fel összesítő nyilatkozatában. Azonban ez hiba utólag korrigálható, ekkor az értékesítés adómentesnek minősül). Az uniós jogharmonizációt célzó változásokon belül tárgyalta a behajthatatlan követelések adóügyi vonatkozásait. Előadásában kitért az áfa-visszatérítés lehetőségeire is. Az adózó kérheti az őt indokolatlanul terhelő áfa összegének visszatérítését, ha annak visszaszerzése érdekében minden megtett, de eljárása nem vezetett eredményre, és ha azt a költségvetésnek befizették.

Tapasztalatok a GDPR adatvédelmi rendelet hatálybalépése után, a NAIH bírságolási gyakorlata

Dr. Bujtor Gyula munkaügyi szakjogász a Deloitte elemzésén keresztül bemutatta, hogy a GDPR tavaly június 25-i bevezetése során a legtöbb tagállamban rendkívül aktívák voltak az adatvédelmi hatóságok. Útmutatásokkal, ajánlásokkal és konkrét esetek véleményezésével igyekeztek minél tisztább jogi helyzetet teremteni a piaci szereplők számára. Fontos hangsúlyt kap az adatvédelmi kultúra és az adatvédelmi felelősség tudatosítása. A brit és francia adatvédelmi hatóságok például számos jól alkalmazható sablont, eszközt és iránymutatást tesznek elérhetővé. Ismertetett néhány példát, amikor adatvédelmi bírság kivetésére került sor. Tárgyalta az adatkezelő, adatfeldolgozó felelősségi körét, az új adatvédelmi előírások betartásának helyzetét. Rámutatott, hogy az Európai Bizottság a 2015-ben közzétett digitális egységes piaci stratégia értelmében 2020-ig számos területen jogi és szakpolitikai intézkedések bevezetését javasolja a digitális piac megteremtése érdekében. Hangsúlyozta, hogy a GDPR-nek való megfelelés folyamatos felülvizsgálatot igényel: a megfelelés érdekében bevezetett technikai és szervezési intézkedéseket az adatkezelőknek folyamatosan felül kell vizsgálniuk, és azokat a rendszeres felülvizsgálatok eredményei alapján – szükség esetén – naprakésszé kell tenniük.

Előadása e részének mondanivalóját az előadó az alábbiak szerint foglalta össze:

- A gazdasági társaságok jelentős része még nem készítette el az adatvédelmi szabályzatát, vagy más szabályozását a személyes adatok kezelésére vonatkozóan.
- Nagyon kevés cég alkalmaz adatvédelmi tisztviselőt.

- Nagyon sok a szabálytalanul történő kamerás megfigyelés.
- Sok helyen szabálytalan a beléptetési rendszer.
- Nem vezetik a különböző nyilvántartásokat.
- Rosszak a jogalapok és az érdekmérlegelési tesztek.
- A honlapokon nincs fenn az adatvédelmi tájékoztató.
- Az érintettek írásos tájékoztatása nem történt meg vagy hiányos.
- Az adatvédelmi incidensek nagy részét nem jelentik be vagy nem 72 órán belül.
- Hozzá nem értő embereket (ügyvédi irodákat) alkalmaznak adatvédelmi tisztviselőként vagy tanácsadóként.
- Sok a hiba a toborzás és hirdetés területén.
- A direkt marketing szabályait sokszor nem tartják be.

Az előadás következő része az e-Privacy rendelettel foglalkozott. A GDPR az elektronikus marketing szabályozását is célzó e-Privacy rendelettel közösen teremti majd meg azt az adatvédelmi keretet, amely elengedhetetlen annak biztosításához, hogy a Big Data-ból táplálkozó és mesterséges intelligencián alapuló technológiák alapjaként hasznosított nem személyes adatok szabadon áramolhassanak.

A következő témakör a munkajogi szabályozások változása volt. Leszögezte, hogy a jelenlegi munkajogi szabályozások viszonylag rugalmasan teszik lehetővé az újszerű technológiai megoldásokban rejlő előnyök érvényesülését, de figyelemmel kell kísérni a munkaerőpiacot a jövőben várhatóan jelentősen érintő kihívásokat is (atipikus munkaviszonyok elterjedése). Adott esetben szükségessé válhat a munkajogi szabályozások felülvizsgálata.

Az előadó foglalkozott a kibertér és a dolgok internete (IoT) kérdésével és az ezekkel kapcsolatos adatbiztonsági vonatkozásokkal is (adathalászat, kiberbűnözés).

* * *

A Textiltisztító Egyesülés létrejötté mérföldkő volt a szakma számára és nagyon fontos kontaktus lehetőség a textiltisztítók és beszállítók részére.

A mostani XII. konferencia fontos találkozóhely volt a szakma számára, egyben lehetőséget nyújtott a továbbképzésre a részt vevő szakembereknek.

A jövő évi konferencia tervezett időpontja: 2020. november 10–12., amikor majd újdonságokkal is készülünk! Ez alkalommal remélhetőleg ismét találkozunk a most megjelentekkel és végre azokkal a textiltisztításban működő szakemberekkel is, akiknek még nem volt lehetőségük a részvételre.

